

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף פ"ט ע"א

אין מוחקים במקום שגודשים ואין גודשים במקום שמוחקים,
מה הדין באופנים דלהלן? [תד"ה מנין].

כשלא מחלו	כשמחלו הקונה והמוכר	
אסור	אסור	לרשב"ם ¹
אסור	מותר	לתוס' ²

האם מעמידים ממונה להעניש את המפקיעי שערים ומעוותי מידות?

למעוותי מידות	למפקיעי שערים	
מעמידין	אין מעמידין ³	לשמואל ל
מעמידין	מעמידין	לקרנא

דיני מאזנים המבוארים בברייתא.

מרחק הנפש (עמוד) מן התקרה ומהארץ	גודל קנה המאזנים	אורך כל אחד מהחבלים	
ג' טפחים	ד' טפחים	ד' טפחים	מאזני שוקלי נחושת וברזל
ב' טפחים	ג' טפחים	ג' טפחים	מאזני מוכרי צמר וזכוכית
טפח	ב' טפחים	ב' טפחים	מאזני חנוני ובעה"ב
ג' אצבעות	איני יודע	איני יודע	מאזני שוקלי כסף וזהב

¹ רשב"ם בד"ה מנין ובד"ה ואין, פירש שאסור אפי' מחל מוכר או קונה, והטעם שמא יראו אחרים וכו'.

² הנה תוס' פירשו את האיסור, שאזלינן בתר מנהג המקומות, ואף כשהקונה מוחזק לא יכול לומר אני לוקח רק גדוש, וכן להיפך כשהמוכר מוחזק לא יכול לומר אני נותן רק מחוק - כשאומרים כן נגד המנהג.

³ וביאר ברשב"ם בד"ה ואין, דבין כה ילכו הקונים אצל זה שמוכר בזול, וע"י זה ע"כ ימכור גם הוא בזול, ולכך ל"צ להעמיד.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף פ"ט ע"ב

האם מותר לעשות משקולות ממתכות?

לשקול דברים שאינם נדבקים	לשקול בשר ושומן הנדבקים	
אסור	אסור	לרשב"ם ⁴
מותר	אסור	לר"ת ⁵

מתי אסור להשהות מדה חסירה בתוך ביתו אפי' לעביט של מי רגלים?

כשמוני המלך בודקים המדות	כשאינם בודקים	
מותר	מותר ⁶	במקום שממונה המלך חותם על המדות וזו לא חתומה
לרב פפא : מותר לבעל הגמ' : אסור ⁷	אסור	במקום שאינו חותם

איזה מדות עושים כדי למכור ביבש? [רשב"ם].

הקדמה: ביאור סימן אסקל"ב גוד"ו: אי"פה = ג' סאין. ס'אה = ו' קבין. ק'ב = ד' לוגין. ל'וג = ו' ביצים.

1. סאה = ו' קבין.
2. תרקב = חצי סאה = ג' קבין.
3. חצי תרקב = רבע סאה = 1.5 קבין.
4. קב = ד' לוגים.
5. חצי קב = ב' לוגים.
6. רובע קב = לוג = ו' ביצים.

⁴ הנה רשב"ם בד"ה ולא של שאר, פירש שמשקולות מתכת נשחקות, ולכן צריך לעשות דוקא מצונמא שהוא אבן חזק או מזכוכית.

⁵ אולם ר"ת פירש שרק בשר ושומן אסור במשקולות של מתכות היות שהוא נדבק בהם, אולם אם ישקול בהם כסף וזהב מותר, מיהו במדות הקטנות צריך לחפות למשקולת בעור, היות שבשחיקה מועטת יש הפסד גדול כששוקלים כסף וזהב, אמנם בשאר משקולות גדולות ששוקלים בהם נחושת וברזל ל"צ.

⁶ מפסק הרמב"ם פ"ז מגניבה ה"י ג' משמע שבזה אין חולק על רב פפא דלא יטעו בזה, וכן משמע מפ"י הא' שברשב"ם ד"ה מתרמי. אולם מפירוש ה"ב ברשב"ם שכתב שהלוקח עצמו מתוך טורדו אינו נותן לבו וכו', משמע שאסור, דמהטירדה חיישינן שלא יבדוק את החותם.

⁷ דחיישינן שמא ימדוד בו בבין השמשות שהכל טרודין בו ואין מי שרואהו.

הוכן ע"י כולל עיין הדר

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

7. תומן = שמינית קב = חצי לוג = ג' ביצים.
8. חצי תומן = אחד חלקי ט"ז מהקב = רביעית הלוג = 1.5 ביצים.
9. עוכלא = אחד חלקי כ' מהקב = חמישית הלוג = ביצה וחומש ביצה.